

ESQUERRA

REDACCIÓ:

Màrtirs de Jaca, 9

SUBSCRIPCIÓ:

1'75 pts. trimestre

ANUNCIS: Preus convencionals, segons tany i número d'insercions.

ANY II - NÚMERO 77

OLOT, 14 DE DESEMBRE DEL 1935

PREU 15 cèntims.

L'administració i la política

per R. PLA I CORAL

No fa gaires dies, un nostre company es queixava amb el senyor censor de la premsa local, a causa del rigor extremat que empra en l'exercici de la seva ingrata —ho reconeixem— i poc simpàtica missió.

El nostre company no es sabia avenir de què textos que han estat respectats per la censura barcelonina siguin tatxats en les nostres pàgines sense cap mena de mirament. El senyor censor, però, argumentà que la política no interessava a les poblacions petites com la nostra i que per tant no havia de fer-se'n ni parlar-se'n; que ací només calia *administració*.

No es pot negar que la resposta del senyor censor és tot un criteri. Equivocat o no, no serem nosaltres els qui pretindrem negar al senyor censor que ell tingui un judici format sobre la conveniència o no conveniència de fer política en les poblacions de segon, tercer o de quart ordre.

Però tota vegada que ha estat ell el qui ha fet aquesta distinció entre *administració* i *política*, li demanem humilment que al menys ens respecti aquest article que ell mateix ens ha suggerit. Per altra part, prometem per endavant no caure en cap dels terrenys vedats per la censura: ni direm mal del règim, ni suscitarem cap qüestió d'ordre públic, ni desprestigiarem el govern constituït ni farem propaganda de les esquerres. Parlarem de qüestions abstractes, aplicables a tots els països del món, i prou. Com que ens pensem, per tant, que aquestes ratlles tindran la sort d'arribar fins als nostres lectors, permeteu, senyor censor, que us donem les gràcies anticipades.

* * *

Tanmateix, no és pas la primera vegada que sentim o llegim que en les poblacions petites no cal fer política, sinó administració. Això equival a establir dues categories de ciutadans, només pel sol fet de viure els uns a la capital i els altres a les petites poblacions o a la ruralia. Classificació absurda, tota vegada que si uns mateixos deures obliguen a tots els ciutadans d'un Estat, és obvi que també tots han de disfrutar dels mateixos drets polítics. (1)

Precisament, els pobles que van al davant de la civilització i que es distingeixen pels bons governs de què disfruten,

són aquells que més aguditzat tenen el sentit i interès polític dels ciutadans *de tots els ciutadans*, des dels que sojornen a les capitals fins als que viuen en els llogarets més apartats del país. Desgraciat el poble en el qual els seus habitants es desentenien de la cosa pública! Quants i quants *straperlos* haurà de patir!

Un dels honors més apreciats de la República ha estat, precisament, el d'incorporar a la consciència i sensibilitat política del país masses enormes de ciutadans que en temps de la monarquia no constituïen cap mena d'opinió. En temps d'eleccions votaven al qui donava o prometia més o al qui els hi manava el cacic, sense torbar-se en pensar si era liberal o conservador, tota vegada que ni l'un ni l'altre l'havien tret mai de la misèria condició en la qual vegetava.

Fixeu-vos que els qui detenten aquest criteri de què en les poblacions petites no és necessari fer política sinó que el que cal és administració, són generalment les dretes, els que els fa per la política orientada de cara al poble, és a dir, si fa o no fa els mateixos que voldrien donar el vot només als qui paguen una determinada tarifa de contribució. Sobretot en èpoques de dictadura, aquest empatx d'administració a canvi de política el sentireu dir i repetir fins a la sacietat, encara que, la major part de les vegades, aquesta administració no es distingeixi pas, precisament, per la seva condició de modèlica.

Per altra part, molt difícil es fa —per no dir impossible— deslligar la política de l'administració i viceversa. Generalment una política d'ideals nobles i consistents va aparellada amb una administració recta i honrada. Exemple: la política del primer bienni de la República que si en l'ordre de les idees aspirava a una transformació radical del país basada en el dret i la justícia, en l'ordre administratiu fou un exemple irrefutable de recit i equitat. Pel contrari, una política desllorçada, coberta moltes vegades amb un nom buit i inexpressiu i els conductors de la qual, més que crear amb ella la implantació d'uns ideals determinats només hi cerquen el profit dels propis interessos, una política així, irremissiblement ha de comportar una administració de vergonyes i de bancarrota. Exemple: la política del segon bienni de la República: *Straperlo*, afer Teyà, torpedes, etc., etc., etc.

Tan difícil es fa deslligar l'administració de la política, que gairebé sempre, només examinant el pressupost d'un Estat, podreu descobrir en quina mena de política militen els componedors d'aquest pressupost. Un pressupost en el qual hi hagi consignades sumes exorbitants a guerra, a l'ordre públic, a la clerecia, etc., etc., en perjudici de les que s'haurien de consignar a cultura, a beneficència, a previsió i assistència socials, etc., etc., evidentment que ha d'ésser el pressupost d'un govern dretà, dictatorial i reaccionari. En canvi, el pressupost en el qual passi tot el contrari, que més que a l'ordre públic mostri especial atenció a totes aquelles qüestions que constitueixen l'honor del país i la dignitat dels ciutadans, no dubteu que serà el pressupost d'un govern popular, format pel poble i que es deu al poble.

Un altre exemple de com van estretament lligades l'administració i la política el tenim només amb comparar alguns aspectes de l'obra dels dos biennis de la República. Mentre el primer esmerçava els cabals en la creació de milers d'escoles i en la fundació d'aquesta gran obra de la Reforma Agrària treient els diners de les classes parassitàries del país —latifundistes i clerecia— el segon bienni, després d'esgargamellar-se dient que treuria els diners de quí els tingués, ha retornat els béns als jesuïtes— en perjudici de la cultura del país— ha regalat 500 milions als grans d'Espanya i ens surt amb una llei de restriccions en la qual els únics mal parats en resulten els més humils funcionaris, el pobre carter, el zelador de telègrafs, el *último mono* que dificultosament vegeta per les sòrdides oficines de l'Estat.

Ens sembla que amb el que deixem escrit n'hi ha ben bé prou per a deixar demostrat l'intim lligam que uneix l'administració amb la política. Altres coses hi podríem afegir encara, però ultrapassariem l'espai de què podem disposar i potser també els límits de la paciència del senyor censor.

(1) Entre ells, els de la benignitat de la censura.